

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

1. INHOUD

A. CONTEXT EN SITUERING

////////////////////////////////////

A. VOORWERP VAN DE REGELING

B. WIJZE VAN VERANKERING

Beschrijving

- Of de vergissing **herstelbaar** is;
 - o Enkel vergissingen die praktisch kunnen worden gecorrigeerd zouden in aanmerking komen voor afwijking. Het moet gaan om een situatie die überhaupt kan worden rechtgezet, die kan geregulariseerd worden of die kan leiden tot een heroverweging van de zaak. Er zijn immers situaties denkbaar waar een rechtzetting de facto niet (meer) mogelijk is of niet langer zin heeft
- Of de vergissing te **goeder trouw** is begaan;

² Verslag plenaire vergadering woensdag 25 juni 2025, 14 uur | Vlaams Parlement

- De mogelijkheid tot herstel van een vergissing zou uitsluitend gelden voor burgers die een voorschrift of regel niet bewust of opzettelijk naast zich neer hebben gelegd. Het komt de burger toe om de goede trouw bij de vergissing toe te lichten en te duiden.
- Of het herstel van de vergissing afbreuk zou doen aan de **rechten van derden**;
 - De afwijking mag de regelmatig verkregen rechten van andere burgers of partijen niet aantasten, zodat het beginsel van gelijkheid en billijkheid wordt gewaarborgd. Iemand's rechten als burger eindigen steeds waar die van een ander beginnen.
- Of de **doelstelling van de regelgeving** wezenlijk wordt aangetast door het herstel van de vergissing;
 - De kern van de betrokken wettelijke of administratieve regeling zou door de afwijking niet wezenlijk mogen worden ondermijnd. Hiermee wordt verzekerd dat het herstel van een vergissing geen afbreuk doet aan het bredere publieke belang of het beoogde beleidsdoel. De doelstelling van de wetgever en de ratio legis van de regelgeving primeert met andere woorden op het handhaven van niet-essentiële formaliteiten die te goeder trouw niet strikt nagekomen zijn. Een niet-essentiële formaliteit is een formaliteit die geen wezenlijke impact heeft op de doelstelling van de regelgeving. De sanctie voor deze vergissing moet proportioneel zijn ten opzichte van de impact van de niet-naleving.
- Of de burger **meermaals** dezelfde vergissing maakte;
 - In het geval er sprake is van een herhaalde vergissing bij eenzelfde overheidsinstantie, kan deze overheidsinstantie de rechtsgrond buiten toepassing laten.

In lijn met de doelstelling inzake dienstbaarheid en klantvriendelijkheid kan de overheidsinstantie bijkomende informatie opvragen bij de burger indien dat nodig is voor de beoordeling van de aangekaarte vergissing en het afwegen van een mogelijke, billijke oplossing.

De toepassing en het gebruik van de bijkomende rechtsgrond zal de overheidsinstantie case-by-case inschatten, waarbij ook telkens gekeken moet worden naar de desbetreffende (sectorale) procedure waarbij de vergissing begaan zou zijn. Er kan geen vraag tot herstel van een vergissing meer gesteld worden wanneer de burger reeds door middel van een aanmaning, een ingebrekestelling of op enige andere geformaliseerde wijze is gewezen op de vergissing en de kans heeft gekregen die te herstellen. Deze bijkomende, facultatieve rechtsgrond is in hoge mate een “uitzonderingsmaatregel”: naarmate de verschillende procedures waarlangs de interacties tussen de burger en de overheidsinstanties verder verbeteren, zal er minder nood zijn aan het gebruik van deze bijkomende, facultatieve rechtsgrond.

Voordelen

Dergelijke aanpak biedt allerlei voordelen:

- Het gaat om een “facultatieve” rechtsgrond. Dat houdt in dat er geen verplichting voor de overheidsinstantie is om hiervan gebruik te maken (in tegenstelling tot bij een recht voor de burger).
- Het gaat om een “bijkomende” rechtsgrond. Dat houdt in dat indien een sectorale regeling reeds afdoende rechtsmiddelen heeft om op een billijke manier om te gaan met vergissingen van burgers, deze regeling onverlet blijft. In dat geval zal het niet nodig zijn om gebruik te maken van deze bijkomende rechtsgrond.
- Het gaat om een “generieke” regeling. Hierdoor zal er vanaf de inwerkingtreding een regeling zijn waarop alle overheidsinstanties kunnen terugvallen. Binnen het toepassingsgebied zijn er geen hiaten.
- De regeling rond een bijkomende, facultatieve rechtsgrond is in zekere zin future-proof. Een continue actualisatie is niet nodig, al zal de nood aan het gebruik van deze bijkomende, facultatieve rechtsgrond geleidelijk afnemen naarmate de procedures voor interacties tussen de burger en de overheidsinstanties verder verbeteren.

- Domeinen waarbinnen de toepassing van deze rechtsgrond onverantwoord is, kunnen gemakkelijk worden uitgesloten in het decreet.
 - o Denk bijvoorbeeld aan strafvordering en strafuitvoering, die exclusief door de strafwet en de rechterlijke macht worden beheerst, en voor procedures bij een administratief rechtscollege.
 - o De rechtsgrond kan bijvoorbeeld evenmin dienen om inhoudelijke fouten of evaluatieresultaten te corrigeren. Daarom worden ook toetsen, examens en examenbeslissingen van het toepassingsgebied uitgesloten.
- Binnen het toepassingsgebied kan deze billijke omgang met vergissingen van burgers gemakkelijk beperkt worden tot enkel vergissingen van burgers door de toepassing tussen overheidsinstanties uit te sluiten.
- De doorlooptijd om te komen tot een dergelijke bijkomende, facultatieve rechtsgrond is beperkt en voorspelbaar.

2. VERDER TRAJECT

Voor het verdere verloop van dit initiatief zal ik opnieuw een bevraging houden bij de verschillende interne en externe stakeholders. De bedoeling is om advies in te winnen over de voorgestelde werkwijze om een billijke omgang van overheidsinstanties met vergissingen te bewerkstelligen en de wijze van de verankering daarvan in de praktijk. Ik beoog daarbij volgende partijen te raadplegen:

- het Voorzitterscollege;
- de Vereniging van de Vlaamse Steden en Gemeenten vzw (VMSG);
- de Vereniging van Vlaamse Provincies (VVP);
- de Vlaamse Ombudsdienst;
- het Rekenhof;
- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Na goedkeuring wordt deze visienota tevens ingediend ter bespreking in het Vlaams Parlement.

Op basis van de inbreng van zowel de stakeholders als het Vlaams Parlement zal ik met een voorstel van beslissing over deze werkwijze van verankering naar de Vlaamse Regering komen.

3. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan deze visienota, met dien verstande dat deze beslissing geen enkel budgettair of financieel engagement inhoudt;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij te gelasten:
 - uitvoering te geven aan de voormelde visienota;
 - de visienota over te maken voor verdere bespreking aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS